

ОХРИДСКИ ПРОЛОГ, СВЕТОГ ВЛАДИКЕ НИКОЛАЈА ВЕЛИМИРОВИЋА ЗА

17. март по јулијанском календару

1. **Свети Алексије Човек Божји.** Различити су путеви којим Бог води оне који желе Њему угодити и закон Његов испунити. У време цара Хонорија у Риму живљаше висок царски достојанственик Јевтимијан, врло угледан и врло богат. И он и жена му Аглаида провођаху живот богоугодан. Иако беше богат, Јевтимијан је седао само једанпут дневно за трпезу, и то по смирењу сунца. Имађаху јединца сина, овога Алексија, који кад одрасте, би принуђен да се ожени. Но он те исте ноћи остави не само жену него и дом оца свога, седе у лађу и дође у град Едесу у Месопотамији где беше чувени лик Господа Исуса, послат од самог Господа цару Авгару. Поклонивши се томе лику Алексије се обуче у одело просјака и као просјак живљаше седамнаест година у том граду, непрестано молећи се Богу у папери цркве Пресвете Богородице. Када се ту прочу као богоугодник, он се убоја од људске славе и оде одатле, седе у лађу да иде у Лаодикију, но промислом Божјим лађа би занесена и доплови чак до Рима. Сматрајући то као прст Божји, Алексије смисли да иде у дом оца свога и да као непознат ту продужи живот свој и подвиг. Отац га не позна, но из милосрђа дозволи му да у дворишту његовом у једној изби живи. Ту Алексије проведе још седамнаест година живећи само о хлебу и води. Злостављан од слугу на разне начине он отрпе све до краја. А када му се крај приближи, он написа једну хартију, стеже у руке, леже и издахну 17. марта 411. године. Тада би откровење у цркви Светих Апостола у виду гласа који рече у присуству цара и патријарха: потражите човека Божја. Мало после откри се, да је тај човек Божји у кући Јевтимијановој. Цар с папом и целом пратњом дође у кућу Јевтимијанову, и после дужег распитивања дознаду да је онај просјак тај човек Божји. Кад уђу у његову избу, нађу га мртва, но у лицу светла као сунце. Из оне хартије родитељи његови сазнају, да је то њихов син Алексије, а невеста, која је тридесет четири године

живела без њега, да је то њен муж, и обузе их све неизмерна туга и мука. Но после се утеше видећи како је Господ прославио Свога угодника. Јер, додиром до његовог тела лечаху се многи болесници, и из тела му потече миро благоухано. Тело му сахране у ковчег од мермера и смарагда. Глава му се налази у Светој лаври на Пелопонезу.

2. Свети мученик Марин. Био војник. Не само није хтео принети идолима жртве, него од других принете жртве растури и ногама погази. Због тога беше мучен и посечен, у III веку. Неки сенатор Астерије, обучен у скупоцену белу одећу, посматрао је страдање светог Марина. И толико се одушевио вером у Христа, који толику храброст даје својим следбеницима, да сам узе тело мучениково на своја леђа, однесе и чесно сахрани. Видевши то, незнабошци и њега убише као хришћанина.

Алексије све напусти што свет зове славом,
Па он Богу крете стазом узаном но правом.
Обнишчати Христа ради, прво то се реши,
По том блесак родитељски оставит поспешу.
И кад оде у даљину и када се врну,
Ни у сјају ни у беди у грех не посрну.
Ум уздигнут к Богу држа – упаљену свећу,
С вером јаком и молитвом, што брда покрећу.
Тужна мајка неутешна, мајка Аглаида,
Јевтимијан отац стари тугује и рида,
А невеста, некад млада, увела од туге.
Једног дана на просјака навикаше слуге,
А ко је тај сухи просјак нико и не слути.
Та наследник дома то је! – ал' он о том ћути.
Наслеђа се одрекао још у раном цвету,
Да би био санаследник у небесном свету.
Но светац се скрит не може, свеца Господ јавља,
Ко животом Бога слави, тога Бог прославља.
Алексије Бога слави, зато славан поста,
Ваистину Човек Божији он беше и оста.

РАСУЂИВАЊЕ

Зашто смо ми овде на земљи? Да покажемо љубав своју према Богу. Да се научимо љубити Бога више него грех. Да нашом малом љубављу одговоримо на велику љубав Божју. Само је Божја љубав велика љубав, а наша је увек мала. Бог је довољно показао и показује Своју љубав према човеку, и у Рају и на земљи. Нама је дат овај кратки земаљски живот као школа и испит, да се испитамо, хоћемо ли ми на Божју љубав велику одговорити љубављу или не? „Сваки дан и сваки час од нас се захтева доказ наше љубави према Богу“, вели свети Исак Сирин. Јер и Бог сваки дан и сваки час доказује своју љубав према нама. Сваки дан и сваки час ми стојимо стављени између Бога и греха, и имамо ли да поклонимо своју љубав Богу и дигнемо се међу ангеле, или пак да се приволимо греху и паднемо у мрачни ад. Алексије Човек Божји возљуби Бога више него родитеље своје, и жену, и богатство. Проведе он 17 година као убожјак у даљини од дома родитељског, и других 17 опет као непознат и презрен убожјак у дому родитељском. Све ради љубави Божје. И милостиви Бог одговори љубављу на љубав: за тих 34 године страдања даде Он Алексију вечни живот и радост међу ангелима Својим на небесима и славу на земљи.

СОЗЕРЦАЊЕ

Да созерцавам Господа Исуса на Голготи и то:

1. како војници свлаче с Њега хаљине, а Он ћути и не брани се,
2. како Га прикивају ексерима за дрво, а Он ћути и не брани се,
3. како се вревом и галамом уздижу крст са земље и постављају га усправо, а Господ ћути.

БЕСЕДА о другом доласку Господа

Јер као што муња излази од истока и показује се до запада, тако ће бити долазак сина човечјега. (Мат. 24,27)

Други долазак Господа Исуса биће долазак у слави. То је Господ више пута казао. Но овде нам Он још изближе казује, на што ће личити тај долазак. Личиће, вели, на муњу. Тиме нам Он открива пет особина тога славног доласка Свога.

Прво, Његов други долазак биће изненадан као муња. Зато нас је и опоменуо: стражите, јер не знате дана и часа!

Друго, Његов долазак биће светао као муња. Сунце и звезде потамнеће, и сва васиона изгубиће зрачност лица свога, када Он засија. Ко греша, тај има мање светлости и зрачности; колика ће, дакле, тама он тек бити под тим небесним пламеном! Зато нас је Он и опоменуо, да држимо свећњаке душа наших напуњене уљем и приготовљене. О браћо, да се не обремо у мраку у ономе страшном часу!

Треће, Његов долазак биће силан као муња. Јер Он сам изрично другде каже, да ће Он доћи са силом и славом.

Четврто, Његов долазак биће свеобиман и јаван свима и свакоме, од истока до запада. То јест, Он се неће јавити као први пут, да Га виде само ученици Његови, или само једно племе, и један народ, и једна земља, и једна држава, него ће се јавити као муња, коју ће сви људи и сва племена на земљи одједанпут видети.

Пето, као што појава муње претходи киши и тучи, тако ће Његов други долазак претходити Страшном Суду, који ће за праведне и верне бити као жељена киша а за неправедне и неверне као туча.

Припремајмо се, браћо моја, јер облаци се купе, и из њих сваког часа може синнути божанска муња.

Господе велики и страшни, додај уља свећњацима душа наших, да се не обремо у вечној тами онда када се јави Твоја вечна светлост. Теби слава и хвала вавек. Амин.

pravoslavno.rs/index.php?q=citanja&datum=2024-03-30&prolog=1#prolog